

2025/1486

23.7.2025 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2025/1486 НА КОМИСИЯТА

от 22 юли 2025 година

за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на временното изключване на офертите за доставки на водород с произход от Руската федерация или Беларус от участие в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1789 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на регламенти (ЕС) № 1227/2011, (ЕС) 2017/1938, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2022/869 и на Решение (ЕС) 2017/684 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 715/2009 ⁽¹⁾, и по-специално член 54, параграф 1 от него,

като има предвид, че:

- (1) Комисията създаде посочения в член 52 от Регламент (ЕС) 2024/1789 механизъм за подпомагане на развитието на пазара на водород (наричан по-долу за краткост „механизъм“), който трябва да се изпълнява в рамките на дейностите на Европейската водородна банка ⁽²⁾. Механизмът започна да действа през юли 2025 г. Той е предназначен да повиши прозрачността на търсенето, предлагането, потоците и цените на водорода и да играе координираща роля, като свързва, обработва и дава достъп до информация за търсенето и предлагането на водород от възобновяеми източници, на нисковъглероден водород и на техните деривати, която е подадена от изкупвачи, установени в Съюза и в договарящите се страни от Енергийната общност, и от вътрешни и международни доставчици. Механизмът ще се изпълнява и ще действа в съответствие с правилата на ЕС относно конкуренцията, и по-специално членове 101 и 102 от ДФЕС.
- (2) „Доставка на водород“ означава продажбата, включително препродажбата, на клиенти на водород, включително под формата на течни органични носители на водород или течен водород и дериватите на водорода, включително амоняк или метанол ⁽³⁾.
- (3) Русия и Беларус произвеждат значителни количества водород на основата на изкопаеми горива, както и деривати (като например амоняк). Налице е и потенциал за значителни продажби и доставки на водород от възобновяеми източници, на нисковъглероден водород и на техните деривати, с произход от Русия и Беларус. Не е изключено някои от тези количества водород и деривати на водорода да бъдат изнасяни, включително за Съюза.
- (4) Опитът с енергийните доставки от Русия и Беларус показва, че Русия експлоатира зависимостта на Съюза от извършвания от нея износ на енергийни ресурси като средство за принуда и манипулиране ⁽⁴⁾. Русия системно злоупотребяваше със зависимостите в ущърб на икономиката и икономическата сигурност на Съюза и използваше отношенията си с партньори от Съюза в областта на енергийните доставки, за да манипулира пазарите и да отслаби сигурността на доставките за Съюза ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ ОВ L, 2024/1789, 15.7.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>.

⁽²⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно Европейската водородна банка (COM(2023) 156 final, 16.3.2023 г.).

⁽³⁾ Член 2, точка 28 от Директива (ЕС) 2024/1788 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. относно общите правила за вътрешните пазари на газ от възобновяеми източници, природен газ и водород, за изменение на Директива (ЕС) 2023/1791 и за отмяна на Директива 2009/73/ЕО (ОВ L, 2024/1788, 15.7.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

⁽⁴⁾ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за постепенно прекратяване на вноса на руски природен газ, подобряване на мониторинга на потенциалните енергийни зависимости и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 (COM(2025) 828 final, 17.6.2025 г.).

⁽⁵⁾ Историята на заплахите от страна на Русия за сигурността на доставките за Съюза е проследена подробно в работния документ на службите на Комисията „Assessing the impact of measures to phase out Russian gas imports and improve monitoring of potential energy dependencies and amending Regulation (EU) 2017/1938“ („Оценка на въздействието на мерките за постепенно прекратяване на вноса на руски природен газ и подобряване на мониторинга на потенциалните енергийни зависимости, както и на изменението на Регламент (ЕС) 2017/1938“) (SWD(2025) 830 final, 17.6.2025 г., стр. 1—15).

- (5) Има риск Русия и Беларус да се опитат да установят подобни стопански отношения и зависимости във връзка с износа на водород от възобновяеми източници, на нисковъглероден водород и на техните деривати за Съюза, които биха могли да се използват за манипулиране на пазарите.
- (6) Ако се разреши доставките с произход от Русия или Беларус да се предлагат чрез механизма, това ще даде възможност на тези две държави да спечелят значително присъствие на пазара на Съюза, което ще улесни опитите им за манипулиране на зараждащия се пазар на водород.
- (7) Тъй като водородът често се използва от големи промишлени клиенти и пазарът на водород се характеризира с много по-малка ликвидност в сравнение с пазара на природен газ, създаването на нови зависимости от доставки от Русия или Беларус би позволило на тези държави да продължат стратегията си спрямо Съюза, която се изразява в застрашаване на сигурността на доставките посредством манипулиране на пазарите, прекъсване на доставките или други форми на използване на енергийните доставки като оръжие.
- (8) Въпреки че тези рискове съществуват дори и при по-малки дялове от цялостните количества, участието на оферти за доставки на водород с произход от Русия и Беларус в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород може да засили значително присъствието и ролята на тези две държави на пазара на водород в Съюза. Това би подпронило усилията на Съюза, насочени към постепенно премахване на зависимостта му от вноса на енергийни ресурси от Русия ⁽⁶⁾ и към избягване на нови зависимости от енергийните доставки от тези държави ⁽⁷⁾.
- (9) Като се имат предвид геополитическата ситуация и рисковете, произтичащи от енергийните доставки от Русия и Беларус, е необходимо офертите за доставки на водород с произход от Русия и Беларус да се изключат временно от участие в механизма, за да се защитят основните интереси на Съюза в областта на сигурността и на сигурността на доставките. Съгласно член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1789 решението е валидно за срок до една година и може да бъде подновено, ако това е обосновано.
- (10) Временното изключване няма да наруши неоправдано правилното функциониране на вътрешния пазар на водород и няма да подкопае сигурността на доставките за Съюза или негова държава членка, по-специално защото пазарът на водород в Съюза тепърва се заражда и доставките от Русия и Беларус са много ограничени. То е съобразено и с принципа на енергийна солидарност ⁽⁸⁾, защото се предприема в интерес на Съюза по отношение на механизма и не оказва неоправдано въздействие върху правата на държавите членки или техните икономически оператори да търгуват с водород, включително водород от възобновяеми източници и нисковъглероден водород, и с неговите деривати с трети държави извън доброволния механизъм. Настоящото решение се взема и в съответствие с правата и задълженията на Съюза или на държавите членки по отношение на трети държави.
- (11) В съответствие с член 54, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2024/1789 Комисията надлежно информира Европейския парламент и Съвета за своята оценка и има право да предложи решението да бъде подновено, ако това е обосновано, също и с оглед на съгласуването на мярката с други политики на ЕС, като например пътната карта REPowerEU ⁽⁹⁾, която има за цел да се постигне допълнителен напредък по отношение на независимостта на ЕС от руската енергия чрез мерки в подкрепа на постепенното преустановяване на вноса на газ, ядрена енергия и нефт, за да се намалят рисковете от използване на енергийните доставки като оръжие,

⁽⁶⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „План REPowerEU“ (COM(2022) 230 final, 18.5.2022 г.).

⁽⁷⁾ Съображение 71 от Регламент (ЕС) 2024/1789.

⁽⁸⁾ Решение от 15 юли 2021 г., Германия/Полша, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598, точка 71 („[п]ринципът на енергийна солидарност съдържа общо задължение на Съюза и на държавите членки при упражняване на съответните им правомощия във връзка с политиката на Съюза в областта на енергетиката да вземат предвид интересите на всички участници, които могат да бъдат засегнати, избягвайки приемането на мерки, които биха могли да засегнат техните интереси в сферата на сигурността на доставките, икономическата и политическата жизнеспособност и диверсификацията на източниците на доставки, като правят това в името на своята отговорност, произтичаща от тяхната взаимозависимост и фактическа солидарност“).

⁽⁹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Пътна карта за прекратяване на вноса на енергийни ресурси от Русия“ (COM(2025) 440 final, 6.5.2025 г.).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Офертите за доставки на водород с произход от Руската федерация или Беларус се изключват за срок от една година от участие в механизма за подпомагане на развитието на пазара на водород.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 22 юли 2025 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN
